Ιχνηλατώντας το άλεκτον

Τα πρόσφατα έργα της Μαρίας Κομπατσιάρη προσκαλούν το θεατή σε μια νοητική περιπλάνηση στο αέναο πεδίο του χρόνου. Οι ελεύθερες γραμμές που συστρέφονται και αλληλοδιαπλέκονται σαν λαβυρινθοειδή, δαιδαλώδη μονοπάτια κυριαρχούν στις περισσότερες συνθέσεις της, προτείνοντας φανταστικές διαδρομές.
Η βιαιότητα ή η τρυφερότητα της χαράς τους προσδιορίζει το συναίσθημα που γεννούν οι πίνακες καθώς αλλάζει δραστικά ο ρυθμός και η ένταση από το έργο σε έργο.

Η έννοια της γραφής έρχεται στο εικαστικό επίκεντρο. Στόχος δεν είναι η ανάγνωση του κειμένου, όπως άλλωστε υποδηλώνει ο τίτλος της έκθεσης, αλλά η ίδια η χειρονομική κίνηση, το μοναδικό μορφολογικό χαρακτηριστικό που συνδέει αυτή την ενότητα των έργων με τους παλιότερους πίνακες της Κομπατσιάρη.
Γράμματα που παραπέμπουν σε σύγχρονα αλφάβητα ξετυλίγονται σε οριζόντιες αράδες σαν αυτόματες μονοκονδυλιές.
Τα παραληρήματα της ψυχής εξωτερικεύουν με κωδικοποιημένο τρόπο το ενδότερο «είναι» της ζωγράφου ενώ ταυτόχρονα εκφράζουν τους απόηχους του σημερινού γίγνεσθαι και της τρέχουσας κοινωνίας που χαρακτηρίζεται από το φαινόμενο της οπτικής υπερπληροφόρησης.

Ανεξιχνίαστες φράσεις πλανώνται στο διδιάστατο χρωματικό πεδίο και συνυφαίνονται με μια πληθώρα από σύμβολα. Πολλά από αυτά θυμίζουν τα εικονικά ιδεογράμματα της Γραμμικής Β΄, γραφή που άνθισε στον Μυκηναϊκό και Μινωικό πολιτισμό, και διασώθηκε σε θραύσματα πήλινων πινακίδων. Άλλα πάλι στοιχεία, όπως οι ομόκεντροι κύκλοι και τα ζιγκ-ζαγκ, ανακαλούν αιγυπτιακά ιερογλυφικά.
Μεμονωμένα καλλιγραφικά γράμματα της ελληνικής αλφαβήτου, αριθμητικά σύμβολα και γεωμετρικά σχήματα διαβάζονται αποσπασματικά.

Οι μνήμες της παιδικής ηλικίας παρεμβαίνουν, έστω ασυνείδητα, σε αυτό το εικαστικό ταξίδι μέσα στο χρόνο. Τμήματα έργων παραπέμπουν σε μαυροπίνακες ή σε σχολικά θρανία με χαραγμένα τα σύμβολα της καρδιάς και του απείρου. Οι εικόνες που εγείρονται από τη λήθη συνυπάρχουν με σαφείς αναφορές στο σήμερα.
Οι κωδικοί του διαδικτύου που εμφανίζονται σε άλλα έργα αποτελούν μια εμφανή νύξη στην οικουμενική απρόσωπη επικοινωνία αλλά και στον ασίγαστο βομβαρδισμό ετερογενών πληροφοριών που εισέρχονται στο σπίτι μας, επηρεάζουν την καθημερινότητά μας.
Ευαισθητοποιημένος δέκτης των μηνυμάτων του εξωτερικού κόσμου, η καλλίτεχνις αποδίδει ποιητικά και με αφαιρετική διάθεση τα αρχικά ερεθίσματα και τις προσωπικές ανησυχίες της.

Οι πίνακες αντιπαραθέτουν το έντονο χρώμα με το αχνό ίχνος, τις πλακάτες μονοχρωματικές επιφάνειες με τη ματιέρα και τα ακριβή σχήματα με την αυθόρμητη εξπρεσιονιστική χειρονομία. Ανασύρουν έτσι διαλεκτικές οπτικές σχέσεις, αρμονικά

συνυφαίνονται τα αντίθετα. Χαρτογραφήσεις της ψυχής, τα έργα της Κομπατσιάρη αλληγορικά διαπλέκουν τη λογική με την ονειρική υπόσταση της δημιουργικής σύλληψης, ενώ άλλοτε εκπέμπουν συναισθήματα γαλήνης και άλλη εκρηκτική ενέργεια.

Μπία Παπαδοπούλου
Ιστορικός Τέχνης- Ελλάδα 2002